Tekninen lautakunta 18.11.2026 § 100

§ 100
Vastauksen antaminen eräisiin teknisen lautakunnan tehtäväalueeseen liittyviin valtuuston vuoden 2026 talousarviopäätöksen pöytäkirjamerkintöihin

Valmistelijat / lisätiedot:
Rauhala Esa

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkitekniikan johtaja Tanska Harri

Tekninen lautakunta antaa vastauksen eräisiin teknisen lautakunnan tehtäväalueeseen liittyviin valtuuston vuoden 2026 talousarviopäätöksen pöytäkirjamerkintöihin selostusosan mukaisesti.

Käsittely

Keskustelun kuluessa Pia Palojärvi ehdotti Aulikki Pentikäisen ym. kannattamina, että lautakunta päättäisi lisäksi seuraavaa:

”Tekninen lautakunta katsoo, että kaupungin tulee edistää lasten liikennepuistohanketta mahdollisuuksien rajoissa mahdollisimman pian sille soveltuvalla alueella. Lautakunta pitää liikenne- ja turvallisuuskasvatusta tukevaa hanketta vaikuttavana ja kustannustehokkaana tapana toteuttaa lasten ja nuorten pääkaupunki -strategiaa. Kahluualtaiden osalta lautakunta pitää tärkeänä, että leikkipuisto-ohjelman suunnittelussa ja leikkipuistoja korjattaessa ja uudistettaessa selvitetään myös muiden pienempien vesielementtien toteuttamismahdollisuudet leikkipuistoihin.”

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi tekninen lautakunta katsoo, että kaupungin tulee edistää lasten liikennepuistohanketta mahdollisuuksien rajoissa mahdollisimman pian sille soveltuvalla alueella. Lautakunta pitää liikenne- ja turvallisuuskasvatusta tukevaa hanketta vaikuttavana ja kustannustehokkaana tapana toteuttaa lasten ja nuorten pääkaupunki -strategiaa. Kahluualtaiden osalta lautakunta pitää tärkeänä, että leikkipuisto-ohjelman suunnittelussa ja leikkipuistoja korjattaessa ja uudistettaessa selvitetään myös muiden pienempien vesielementtien toteuttamismahdollisuudet leikkipuistoihin.

Selostus

Valtuuston vuoden 2026 talousarvioon liittyvien pöytäkirjamerkintöjen joukossa on asioita, joihin vastaaminen vaatii laajempaa keskustelua ja arviointia. Siksi joitakin pöytäkirjamerkintöjä on tarpeen arvioida myös lautakuntatasolla.

Lasten kahluualtaan toteuttamismahdollisuudet (pöytäkirjamerkintä numero 11)

Pöytäkirjamerkinnän mukaan kaupunkiympäristön toimiala tekee vuoden 2026 aikana selvityksen, millä edellytyksillä jokaiseen kaupunkikeskukseen saataisiin lasten kahluuallas tai muu vastaava lasten kesäiset vesileikit mahdollistava paikka.

Kahluualtaan toteuttaminen erillisenä kohteena on teknisesti mahdollista, mutta investointi- ja käyttökustannuksiin nähden sitä ei arvioida tarkoituksenmukaiseksi. Altaan toteuttaminen edellyttää muun muassa veden kierrätys-, suodatus-, desinfiointi- ja lämmitysjärjestelmiä sekä vesi-, viemäri- ja sähköliittymiä, teknisiä tiloja, suihku-, pukeutumis- ja wc-tiloja sekä turvallisuuden ja uimavalvonnan järjestämistä.

Espoon Tapiolan aiemmassa toteutuksessa olemassa oleva allas voitiin ottaa erilliseen käyttöön rakentamalla sille oma vedenkäsittelyjärjestelmä. Jo olemassa olevan altaan hyödyntäminen edellytti vuosina 2019–2020 noin 267 000 euron investointipäätöksiä.

Kokonaan uuden, itsenäisen kahluuallaskohteen alustavaksi investointikustannukseksi voidaan arvioida nykyisessä kustannustasossa noin 1,2 miljoonaa euroa (alv 0 %), kun mukaan lasketaan allasrakenteet, vedenkäsittelytekniikka, tekniset tilat, liittymät, käyttäjätilat, ympäristörakentaminen sekä suunnittelu ja kustannusvaraukset. Arvio on suuntaa antava ja tarkoituksellisesti varovainen.

Hankkeen suunnitteluun, tarvittaviin selvityksiin ja luvitukseen on syytä varata arviolta 1–2 vuotta ennen rakentamisen käynnistymistä. Suunnittelun kustannusten voidaan hankkeen tässä vaiheessa arvioida olevan noin 100 000–150 000 euroa riippuen kohteesta, vaadittavista selvityksistä ja rakennusratkaisusta. Toteutus edellyttäisi lisäksi kaupunkikuvallista tarkastelua ja tarpeen mukaan kaupunkikuvatoimikunnan käsittelyä sekä rakennusluvitusta. Näiden käsittelyajat on huomioitava hankkeen kokonaisaikataulussa.

Mikäli toteutus edellyttää erillistä pukeutumis-, pesu-, wc- tai muuta rakennusta, kyse olisi rakennuksen osalta lähtökohtaisesti Tilapalvelujen investointihankkeesta. Tällöin hanke edellyttäisi myös Tilapalvelujen hankesuunnittelua, priorisointia ja investointiohjelmaan pääsyä. Investointiohjelman jo nykyinen hankekanta huomioon ottaen tämä voi vaikuttaa olennaisesti hankkeen toteutusaikatauluun.

Erillisen kohteen vuosittaisiksi käyttö- ja ylläpitokustannuksiksi arvioidaan noin 100 000–150 000 euroa. Lisäksi turvallinen toiminta edellyttää aukioloaikoina uimavalvontaresurssia. Kahden samanaikaisesti paikalla olevan valvojan toimintamallissa kesäkauden henkilöstötarve on työvuorot, vapaat ja poissaolot huomioiden suuruusluokaltaan noin kaksi henkilötyövuotta, mikä sisältyy edellä esitettyyn käyttökustannusten suuruusluokkaan.

Helsingissä on käytössä myös teknisesti yksinkertaisempia vaihtovesiperiaatteella toimivia kahluualtaita, joissa allasvettä korvataan talousvedellä ilman tavanomaista kierrättävää vedenkäsittelyjärjestelmää. Ratkaisuun liittyy kuitenkin merkittäviä hygienia- ja ylläpitohaasteita. Erityisesti matalassa, lämpenevässä ja suurella käyttäjäkuormituksella olevassa lasten altaassa veden laadun varmistaminen edellyttää tehokasta käytön aikaista seurantaa, riittävää vedenvaihtoa sekä altaan säännöllistä tyhjentämistä ja perusteellista puhdistamista. Yleisten uima-allastilojen vedenlaatua ja hygieniaa valvotaan terveydensuojelun näkökulmasta, joten

yksinkertaisempi tekninen ratkaisu ei poista veden turvallisen laadun varmistamiseen liittyviä velvoitteita.

Vaihtovesiratkaisua ei tämän vuoksi pidetä Espoossa tarkoituksenmukaisena vaihtoehtona uuden yleisen kahluualtaan toteuttamiselle. Vaikka ratkaisu voisi pienentää vedenkäsittelytekniikan alkuinvestointia, se ei poista päivittäisen ylläpidon, hygienian valvonnan, puhdistuksen, turvallisuuden ja henkilöstön tarvetta ja lisäksi jatkuva vedenvaihto lisää talousveden kulutusta.

Kahluualtaita on tämän vuoksi perusteltua toteuttaa ensisijaisesti uimahallien ja maauimaloiden perusparannusten tai uudisrakentamisen yhteydessä, jolloin voidaan hyödyntää yhteistä vedenkäsittelyä, teknisiä tiloja, liittymiä, puku- ja pesutiloja sekä olemassa olevaa käyttö-, huolto- ja valvontaorganisaatiota. Erillisen kahluuallaskohteen toteuttamista ei korkeiden investointi- ja ylläpitokustannusten, pitkän suunnittelu- ja luvitusprosessin sekä tarvittavien rakennusinvestointien vuoksi esitetä edistettäväksi.

Lasten liikennepuiston toteuttamismahdollisuudet (pöytäkirjamerkintä numero 31)

Pöytäkirjamerkinnän mukaan kaupunkitekniikan keskus toteuttaa vuoden 2026 aikana selvityksen Espoon liikennepuisto -hankkeesta. Selvityksessä arvioidaan esimerkiksi liikennepuistolle sopivaa sijaintia, tarvittavia toiminnallisuuksia ja rakentamisen alustavaa budjettia.

Kaupunkitekniikan keskus on selvittänyt lasten liikennepuiston vaihtoehtoisia toimintamalleja sekä niiden investointi-, käyttö- ja henkilöstökustannuksia. Kaupunkisuunnittelukeskus on selvittänyt liikennepuistolle mahdollisia sijaintipaikkoja Espoossa.

Muiden kaupunkien toteutusten perusteella liikennepuisto voidaan toteuttaa eri palvelutasoilla:

Toimintamalli	Investointi, alv 0 %	Käyttö ja ylläpito	Henkilöresurssi
Omatoiminen liikennepuisto	0,3–0,5 M€	20 000–40 000 €/v	ei vakituista henkilöstöä
Varusteltu liikennepuisto, liikennevalot, polkuautot, varasto ym.	0,6–0,9 M€	40 000–80 000 €/v	noin 0,5–1 htv tai kausihenkilöstöä
Ohjattu liikennekaupunki, palvelu-/huoltorakennus ja ohjattu toiminta	1,4–1,7 M€	150 000–250 000 €/v	noin 2–4 htv toimintakaudesta riippuen

Vertailukohtana Helsingin Vuosaaren laadukkaasti varustellun lasten liikennepuiston kustannusarvio oli noin 638 000 euroa ja arvioitu kunnossapitokustannus noin 19 100 euroa vuodessa. Suunnitelma perustui omatoimiseen käyttöön ilman kaupungin tarjoamia ajoneuvoja ja jatkuvaa henkilökuntaa. Laajemman toteutuksen vertailukohtana Helsingin Rastilaan toteutettavan pysyvän lasten liikennekaupungin noin 294 brm²:n uudisrakennuksen hankesuunnitelman enimmäishinta on 1,28 miljoonaa euroa alv 0 % vuoden 2025 kustannustasossa. Kokonaisuuteen liittyy ohjattu liikennekasvatustoiminta. Espoon kannalta kustannustehokkain vaihtoehto on lähtökohtaisesti omatoiminen liikennepuisto, joka palvelee vapaasti pyöräileviä ja potkulautailevia lapsia eikä edellytä jatkuvaa henkilöstöä. Puisto voidaan suunnitella siten, että toimintaa voidaan myöhemmin täydentää esimerkiksi polkuautoilla ja ohjatulla liikennekasvatustoiminnalla.

Sijaintivaihtoehdot

Kaupunkisuunnittelukeskuksen alustavassa tarkastelussa liikennepuiston mahdollisiksi sijoituspaikoiksi ovat nousseet Espoon keskus, Kauklahti, Vantinlaakso, Espoonlahden urheilupuisto, Vermon hevosurheilukeskuksen alue, Leppävaaran urheilupuisto sekä Marketanpuisto.

Espoon keskuksessa mahdollisina sijainteina on tarkasteltu kaupungintalon aluetta sekä Virastotalo 2:n ja Pihatalon vapautuneita tontteja. Kauklahdessa esillä on ollut Lumenen läheisyydessä sijaitseva YL-tontti, Vantinlaaksossa tulevan liikuntapuiston alue ja Espoonlahdessa uuden uimahallin ympäristö, Oppilaanmäen alue tai muu urheilupuistoon soveltuva sijainti. Lisäksi mahdollisina vaihtoehtoina on tunnistettu Vermon hevosurheilukeskuksen E-1-korttelialue sekä soveltuva alue Leppävaaran urheilupuistosta. Marketanpuisto on niin ikään nostettu esiin yhtenä mahdollisena sijoituspaikkana.

Espoon keskuksessa voidaan lisäksi tarkastella liikennepuiston toteuttamista tilapäisenä ratkaisuna, jolloin toiminnasta saatavia kokemuksia voitaisiin hyödyntää pysyvän liikennepuiston jatkosuunnittelussa. Esitetyt sijainnit ovat alustavia, ja niiden soveltuvuus tulee arvioida jatkovalmistelussa muun muassa saavutettavuuden, kaavallisten edellytysten, tilantarpeen, muun maankäytön sekä rakentamis- ja ylläpitokustannusten näkökulmasta.

Suunnittelu, luvitus ja toteutusaikataulu

Liikennepuiston toteuttaminen edellyttää sijainnista ja toimintamallista riippuen yleis- ja rakennussuunnittelua, liikenne- ja vihersuunnittelua, kunnallisteknisten ratkaisujen suunnittelua sekä tarvittavien lupien käsittelyä.

Alustavasti suunnitteluun ja luvitukseen on syytä varata noin 12–18 kuukautta. Jos toteutus edellyttää asemakaavan muuttamista, aikataulu voi pidentyä merkittävästi. Rakentamiseen on hyvä varata tämän lisäksi noin 6–12 kuukautta, jolloin hankkeen kokonaisaika sijaintipäätöksestä käyttöönottoon olisi ilman kaavamuutosta tyypillisesti noin 1,5–2,5 vuotta.

Suunnittelun, tutkimusten, luvituksen ja rakennuttamisen kustannuksiin voidaan tässä vaiheessa varata toimintamallista riippuen suuruusluokaltaan:

- omatoiminen liikennepuisto: 100 000–150 000 euroa
- varusteltu liikennepuisto: 200 000–300 000 euroa
- ohjattu liikennekaupunki rakennuksineen: yli 300 000 euroa

Kustannukset tarkentuvat, kun sijaintipaikka päätetään ja voidaan arvioida muun muassa kaavoituksen, pohjarakentamisen, kunnallistekniikan ja luvituksen tarpeet.

Tarkempi toteutustapa, investointi- ja käyttökustannusarvio sekä henkilöstötarve voidaan määritellä tarkemmin, mikäli hanketta päätetään edistää ja sille osoitetaan rahoitus.

Arviot ovat tässä vaiheessa suuntaa antavia eivätkä perustu Espoon kohdekohtaiseen suunnitelmaan.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi